

ماده یک، تعاریف

نوآوری: به ارائه روشمند هرگونه نظریه، دیدگاه، رویکرد و بحث علمی جدید، در ساحات و سطوح مختلف اطلاق می‌شود.

نظریه‌پردازی: ارائه نظریه علمی جدید که محصول مطالعه و پژوهش روشمند و برخوردار از وجاهت و سطح علمی لازم بوده، دارای مبانی، فرضیه و دلائل کافی و ساختار علمی منطقی باشد.

کمیته داوران: به مجمعی از خبرگان علمی در حوزه‌ای خاص اطلاق می‌شود که برای ارزیابی روشمند و علمی نظریه یا پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، تعیین می‌شوند.

سازمان مجری: به دانشگاه یا مؤسسه علمی معتبری اطلاق می‌شود که درصد برگزاری کرسی‌ها می‌باشد.

ماده دو، خطوط مشی کلی در برگزاری کرسی‌ها

1. تحفظ بر رعایت نصابنامه‌های علمی و فنی معتبر در ارائه نظریه و مدیریت کرسی،
2. التزام به اخلاق پسندیده علمی در نقد و نقل آرا، اشخاص و آثار،
3. پرهیز از ورود به نزاع‌های غیرعلمی و مجادلات روزمره اجتماعی،
4. اهتمام به روزآمدی و کارایی نظریه و نیز تحقق حداقل یکی از اهداف تأسیس هیأت (مندرج در نظامنامه هیأت)،

ماده سه، ویژگی‌های صاحبان نوآوری و نظریه

1. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی حوزوی یا دانشگاهی،
2. برخورداری از اثر علمی و رشته تحصیلی یا تحقیقاتی مرتبط با موضوع کرسی،
3. آشنایی و اشراف به نظریات و دیدگاه‌های مطرح در زمینه موضوع مورد بحث،
4. داشتن قدرت تجزیه و تحلیل علمی در رشته مورد بحث.

ماده چهار، نحوه احراز صلاحیت نوآور و نظریه‌پرداز جهت برگزاری کرسی

به منظور تشخیص صلاحیت علمی صاحبان نوآوری یا نظریه، و نیز قابلیت نوآوری و نظریه جهت طرح در کرسی، صاحب نوآوری یا نظریه باید ابتدا طرحنامه مخصوص^[1] را تکمیل کند. پس از بررسی طرحنامه از سوی کمیته داوران و در صورت لزوم بررسی دقیق محتوای آن در نشست متشکل از کمیته داوران و صاحب نوآوری یا نظریه، کرسی برگزار خواهد شد. شایان ذکر است، برگزاری کرسی صرفاً با امضای دو سوم اعضای کمیته داوران و تأیید دبیرخانه هیأت ممکن خواهد بود.

ماده پنج، ترکیب و نحوه تشکیل و فعالیت کمیته داوران

کمیته داوران درباره هر نظریه به صورت جداگانه، به پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دبیرخانه هیأت، براساس شرایط زیر تشکیل خواهد شد:

الف) عضویت حداقل سه و حداکثر پنج تن از صاحب نظران برجسته در رشته مربوط و برخوردار از شرایط زیر که از میان اعضا يك نفر به عنوان دبیر با رأی اکثریت انتخاب خواهد شد:

1. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی دانشگاهی یا حوزوی،
 2. داشتن حداقل يك اثر علمي قابل قبول در موضوع نوآوری یا نظریه،
 3. برخورداری از صلاحیت‌های اخلاقی لازم و غیرذی‌نفع بودن،
 4. داشتن آشنایی کافی با ضوابط و فرایند برگزاری کرسی‌ها.
- ب) جلسات کمیته داوران برای بررسی موارد زیر و با حضور اکثریت اعضا تشکیل می‌گردد:
1. بررسی و تصویب طرحنامه و تأیید صلاحیت نوآور یا نظریه‌پرداز،
 2. بررسی صلاحیت نقادان نظریه،
 3. تأیید صلاحیت مدیر کرسی و تعیین نحوه مدیریت علمی آن،
 4. جمع‌بندی و ارزیابی نوآوری یا نظریه در زمان برگزاری کرسی،
 5. امتیازدهی.

تبصره 1: در صورت لزوم کمیته داوران، از صاحب نوآوری یا نظریه و ناقدان آن جهت ارائه توضیحات تکمیلی درباره طرحنامه و توجیه درخصوص نحوه برگزاری کرسی، دعوت به عمل خواهد آورد.

تبصره 2: کمیته داوران می‌تواند حین برگزاری کرسی، بدون هر گونه داور و قضاوت، به طرح سؤالاتی از صاحب نوآوری یا نظریه مبادرت نماید.

تبصره 3: وظیفه دبیر کمیته داوران، برگزاری نشست‌های کمیته، انجام رأی‌گیری، تهیه صورتجلسات و ابلاغ مصوبات خواهد بود.

تبصره 4: پرداخت حقوق مادی اعضای کمیته داوران بر عهده دستگاه مجری خواهد بود.

ماده شش، نحوه برگزاری کرسی‌های نظریه‌پردازی

برنامه جلسات کرسی‌ها به شرح زیر خواهد بود:

الف) قرائت کلام‌الله مجید،

ب) خیرمقدم، اعلام برنامه و زمانبندی مباحث،

ج) دعوت از صاحب نوآوری یا نظریه و نیز کمیته داوران و ناقدان جهت قرار گرفتن در جایگاه،

د) سخنرانی صاحب نوآوری یا نظریه در سرفصل‌های زیر:

1. تعریف اصطلاحات کلیدی،

2. مسأله اصلی،

3. فرضیه،

4. مباني،

5. دلائل،

6. تفاوت فرضیه با فرضیه رقیب،

7. شرح و تبیین نوآوری یا نظریه،

8. نتیجه‌گیری و اعلام آثار و نتایج نوآوری یا نظریه.

(ه) سخنرانی نقاد اول و دوم در بخش‌های زیر:

1. تبیین روش‌شناسی نقد و منابع و مآخذ،

2. تبیین صورت مسأله،

3. تبیین نقاط قوت،

4. تبیین نقاط ضعف،

5. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.

(و) پاسخ صاحب نوآوری یا نظریه به ناقدان براساس بخش‌های زیر:

1. اشکالات روش‌شناسی،

2. اشکالات مربوط به فهم نوآوری یا نظریه،

3. اشکالات مربوط به نقاط ضعف،

4. نتیجه‌گیری.

(ز) طرح پرسش کتبی یا شفاهی از سوی حضار،

(ح) پاسخ نوآور یا نظریه‌پرداز به پرسش‌های حضار،

(ط) طرح سؤالات از سوی کمیته داوران،

(ی) پاسخ صاحب نوآوری یا نظریه به سؤالات کمیته داوران،

(ک) اعلام پایان جلسه از سوی مدیر کرسی.

تبصرة 1: برای اداره کرسی مدیر توانایی از سوی دستگاه مجری - پس از تأیید کمیته داوران - به کار گرفته خواهد شد و وظیفه مدیر، تبیین و اجرای ضوابط مربوط به ماده شش این آیین‌نامه، تنظیم و نگهداری وقت و اعلام سؤالات کتبی حضار می‌باشد.

تبصرة 2: دستگاه مجری نسبت به شناسایی و معرفی دو نقاد جهت نقد نوآوری یا نظریه در کرسی به کمیته داوران جهت تأیید، مبادرت خواهد کرد. ویژگی‌های علمی نقادان با ویژگی‌های صاحب نظریه مندرج در ماده سه این آیین‌نامه یکسان خواهد بود.

تبصرة 3: کرسی‌ها صرفاً طی دعوت رسمی و با حضور جمعی از استادان و فضایی حوزه و دانشگاه و نیز دانشجویان و طلاب مقاطع عالی بر حسب تخصص یا رشته مربوط به موضوع نظریه برگزار می‌شوند و امکان طرح سؤالات کتبی یا شفاهی حضار منوط به ثبت‌نام قبلی است.

ماده هفت، نحوه امتیازدهی

امتیازدهی کرسی‌ها به شرح زیر صورت خواهد گرفت:

جمع امتیازاتی که حضار طبق نمونه‌برگ نظرخواهی معتبر به نظریه می‌دهند و جمع امتیازات کمیته داوران به ترتیب زیر لحاظ خواهد شد:

1. معدل امتیازات حضار همراه با نمونه‌برگ معتبر و امضا، به دبیر کمیته داوران تحویل خواهد شد و در کنار امتیاز کمیته داوران در صورتجلسه رسمی منعکس خواهد گردید.

2. جمع امتیاز کمیته داوران براساس نمونه‌برگ نظرخواهی محرمانه و معتبر همراه با امضا، نمره 100 خواهد بود.

تبصره 1: از میان حضار تنها افرادی می‌توانند به اظهارنظر در نمونه‌برگ مبادرت نمایند که از شرایط مذکور در تبصره 3 ماده شش این آیین نامه برخوردار باشند.

تبصره 2: مجموع امتیازات از سوی کمیته داوران تأیید و در قالب صورتجلسه‌ای به امضای اکثریت اعضای کمیته مزبور خواهد رسید.

3. از مجموع 100 امتیاز، درجه نواوری یا نظریه به شرح زیر از سوی کمیته داوران اعطا خواهد شد:

(الف) 90 تا 100: عالی

(ب) 70 تا 90: خوب

(ج) 50 تا 70: متوسط

(د) زیر 50: ضعیف

ماده هشت، نحوه تأیید و حمایت از سوی هیأت

1. پس از اعطای امتیاز از سوی کمیته داوران، دبیرخانه هیأت صرفاً برای کرسی‌های حائز رتبه عالی، خوب و متوسط، در سربرگ‌های مخصوص گواهی صادر خواهد نمود.

2. پس از تعیین امتیاز هر کرسی، به شرح زیر از صاحب نواوری یا نظریه حمایت به عمل خواهد آمد:

الف. معرفی رسمی به هیأت‌های ممیزه دانشگاه‌ها یا مؤسسات پژوهشی جهت اعطای امتیازات قانونی،

ب. معرفی رسمی به بنیاد ملی نخبگان جهت برخورداری از حمایت‌های مادی و معنوی بنیاد برابر مقررات،

ج. انتشار نتایج کرسی یا مقاله صاحب نواوری یا نظریه در فصلنامه علمی و پایگاه اطلاع‌رسانی هیأت،

د. تقدیر در جشنواره‌ای خاص که در راستای اهداف هیأت حمایت از کرسی‌ها برگزار خواهد شد.

تبصره 1: دبیرخانه هیأت، در صورت درخواست کتبی دستگاه مجری، برای تأمین بخشی از هزینه برگزاری کرسی مساعدت خواهد نمود.

تبصره 2: صاحبان نواوری و نظریه و ناقدان آنان، به‌هنگام برگزاری جلسات کرسی‌ها در بیان دیدگاه‌های خود از آزادی کامل برخوردارند و دبیرخانه هیأت و دستگاه مجری، موظف خواهند بود جهت تأمین امنیت و مصونیت قضایی آنان - مادام که با آیین‌نامه برگزاری کرسی‌ها منطبق باشد - پیگیری کنند.

تبصره 3: دبیرخانه هیأت بر اساس ارزیابی جداگانه، از دستگاههای مجری که در برگزاری و مدیریت کرسی از امتیاز بالایی برخوردار شده باشند، تقدیر به عمل خواهد آورد و امتیاز مزبور را جهت ترتیب اثر به مراجع قانونی منعکس خواهد کرد.

ماده نه

این آیین‌نامه در نه ماده و ده تبصره در تاریخ 84/9/28 به تصویب هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره رسید.

آیین‌نامه برگزاری کرسی‌های نقد

ماده یک، تعاریف

نقد: استقرای مستدل، متقن و مستند مجموعه محاسن و معایب يك مكتب، نظریه یا اثر علمی در مسیر ابطال یا تکمیل آن نظریه، با رعایت ادبیات رشته علمی مربوط و منطق و اخلاق نقد که از چارچوب نظری و ساختار علمی روشن برخوردار باشد.

کمیته داوران: به مجمعی از خبرگان علمی در حوزه‌ای خاص اطلاق می‌شود که برای ارزیابی روشمند و علمی نظریه یا پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، تعیین می‌شوند.

سازمان مجری: به دانشگاه یا مؤسسه علمی معتبری اطلاق می‌شود که درصدد برگزاری کرسی‌ها می‌باشد.

ماده دو، خط‌مشی‌های کلی در برگزاری کرسی‌ها

1. تحفظ بر رعایت نصاب‌نامه‌های علمی و فنی معتبر در ارائه نقد و مدیریت کرسی،
2. التزام به اخلاق پسندیده علمی در نقد و نقل آرا، اشخاص و آثار،
3. پرهیز از ورود به نزاع‌های غیرعلمی و مجادلات روزمره اجتماعی،
4. اهتمام به روزآمدی و کارایی مباحث و نیز تحقق حداقل یکی از اهداف تاسیس هیأت (مندرج در نظامنامه هیأت).

ماده سه، ویژگی‌های صاحبان نقد

1. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی حوزوی یا دانشگاهی،
2. برخورداری از اثر علمی و رشته تحصیلی یا تحقیقاتی مرتبط با موضوع کرسی،
3. آشنایی و اشراف بر نظریات و دیدگاه‌های مطرح در زمینه موضوع مورد بحث،

4. داشتن قدرت نقد، تجزیه و تحلیل علمی در رشته مورد بحث.

ماده چهار، نحوه احراز صلاحیت ناقد و نقد جهت برگزاری کرسی

به منظور تشخیص صلاحیت علمی صاحبان نقد، و نیز قابلیت نقد جهت طرح در کرسی، صاحب نقد ابتدا باید طرحنامه مخصوص^[1] را تکمیل کند. پس از بررسی طرحنامه از سوی کمیته داوران و در صورت لزوم بررسی دقیق، محتوای آن در نشست متشکل از کمیته داوران و صاحب نوآوری یا نظریه، کرسی برگزار خواهد شد. شایان ذکر است، برگزاری کرسی صرفاً با امضای دو سوم اعضای کمیته داوران و تأیید دبیرخانه هیأت ممکن خواهد بود.

ماده پنج، ترکیب و نحوه تشکیل و فعالیت کمیته داوران

کمیته داوران درباره هر نقد، به صورت جداگانه، به پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دبیرخانه هیأت براساس شرایط زیر تشکیل خواهد شد:

الف) عضویت حداقل 3 و حداکثر 5 تن از صاحب نظران برجسته رشته مربوط و برخوردار از شرایط زیر که از میان اعضا يك نفر به عنوان دبیر با رأی اکثریت انتخاب خواهد شد:

1. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی دانشگاهی یا حوزوی،
2. داشتن حداقل يك اثر علمی قابل قبول در موضوع نوآوری،
3. برخورداری از صلاحیت‌های اخلاقی لازم و غیرذی‌نفع بودن،
4. داشتن آشنایی کافی با ضوابط و فرایند برگزاری کرسی‌ها.

ب) جلسات کمیته داوران برای بررسی موارد زیر و با حضور اکثریت اعضا تشکیل می‌گردد:

1. بررسی و تصویب طرحنامه و تأیید صلاحیت صاحب نقد،
2. بررسی صلاحیت ارزیابان نقد،
3. تأیید صلاحیت مدیر کرسی و تعیین نحوه مدیریت علمی آن،
4. جمع‌بندی و ارزیابی نقد در زمان برگزاری کرسی،
5. امتیازدهی.

تبصره 1: در صورت لزوم، کمیته داوران از صاحب نقد و ارزیابان آن، جهت ارائه توضیحات تکمیلی درباره طرحنامه و توجیه درخصوص نحوه برگزاری کرسی، دعوت به عمل خواهد آورد.

تبصره 2: کمیته داوران می‌تواند حین برگزاری کرسی، بدون هرگونه داوری و قضاوت، به طرح سؤالاتی از صاحب نقد مبادرت نماید.

تبصره 3: وظیفه دبیر کمیته داوران، برگزاری نشست‌های کمیته، انجام رأی‌گیری، تهیه صورتجلسات و ابلاغ مصوبات خواهد بود.

تبصره 4: پرداخت حقوق مادی اعضای کمیته داوران بر عهده دستگاه مجری خواهد بود.

ماده شش، نحوه برگزاری کرسی‌های نقد

برنامه جلسات کرسی‌ها به شرح زیر خواهد بود:

الف) قرائت کلام‌الله مجید،

ب) خیرمقدم و اعلام برنامه،

ج) دعوت از صاحب نقد و نیز کمیته داوران و ارزیابان جهت قرارگرفتن در جایگاه،

د) سخنرانی صاحب‌نقد در سرفصل‌های زیر،

1. تعریف اصطلاحات کلیدی،

2. تبیین روش‌شناسی نقد،

3. توصیف مسأله اصلی و موضوع نقد،

4. شرح و تبیین نقد،

5. بیان تفاوت نقد با نقدهای قبلی،

6. نتیجه‌گیری و اعلام آثار و نتایج نقد.

ه) سخنرانی ارزیاب اول و دوم در بخش‌های زیر:

1. ارزیابی روش‌شناسی نقد،

2. تبیین نقاط قوت،

3. تبیین نقاط ضعف،

4. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.

و) پاسخ صاحب‌نقد به ارزیابان براساس بخش‌های زیر:

1. اشکالات مربوط به روش‌شناسی نقد،

2. اشکالات مربوط به نقاط ضعف،

3. نتیجه‌گیری.

ز) طرح پرسش کتبی یا شفاهی از سوی حضار،

ح) پاسخ صاحب‌نقد به پرسش‌های حضار،

ط) طرح سؤالات کمیته داوران،

ی) پاسخ صاحب‌نقد به سؤالات کمیته داوران،

ک) اعلام پایان جلسه از سوی مدیر کرسی.

تبصره 1: برای اداره کرسی مدیر توانایی از سوی دستگاه مجری - پس از تأیید کمیته داوران - به‌کار گرفته خواهد شد و وظیفه مدیر، تبیین و اجرای ضوابط مربوط به ماده شش این آیین‌نامه، تنظیم و نگهداری وقت و اعلام سؤالات کتبی حضار می‌باشد.

تبصرة 2: دستگاه مجری به شناسایی و معرفی دو ارزیاب جهت ارزیابی نقد در کرسی به کمیته داوران جهت تأیید، مبادرت خواهد کرد. ویژگی‌های علمی ارزیابان با ویژگی‌های صاحب نقد مندرج در ماده سه این آیین‌نامه یکسان خواهد بود.

تبصرة 3: کرسی‌ها صرفاً طی دعوت رسمی و با حضور جمعی از استادان و فضلاء حوزه و دانشگاه و دانشجویان مقاطع عالی بر حسب تخصص یا رشته مربوط به موضوع نقد برگزار می‌شوند و امکان طرح سؤالات کتبی یا شفاهی حضار منوط به ثبت‌نام قبلی است.

ماده هفت، نحوه امتیازدهی

امتیازدهی کرسی‌ها به شرح زیر صورت خواهد گرفت:

جمع امتیازاتی که حضار می‌دهند طبق نمون‌برگ نظرخواهی معتبر و جمع امتیازات کمیته داوران به ترتیب زیر لحاظ خواهند شد:

1. معدل امتیازات حضار همراه با نمون‌برگ معتبر و امضا، به دبیر کمیته داوران تحویل خواهد گردید و در صورتجلسه منعکس خواهد شد.

2. جمع امتیاز کمیته داوران براساس نمون‌برگ نظرخواهی معتبر همراه با امضا، نمره 100 خواهد بود.

تبصرة 1: از میان حضار تنها افرادی می‌توانند به اظهارنظر در نمون‌برگ مبادرت نمایند که از شرایط مذکور در تبصرة 3 ماده شش این آیین‌نامه برخوردار باشند.

تبصرة 2: مجموعه امتیازات از سوی کمیته داوران تأیید و در قالب صورتجلسه‌ای به امضای اکثریت اعضای کمیته مزبور خواهد رسید.

3. از مجموع 100 امتیاز، درجه نقد به شرح زیر از سوی کمیته داوران اعطا خواهد شد:

الف) 90 تا 100: عالی

ب) 70 تا 90: خوب

ج) 50 تا 70: متوسط

د) زیر 50: ضعیف

ماده هشت، نحوه تأیید و حمایت از سوی هیأت

1. پس از اعطای امتیاز از سوی کمیته داوران، دبیرخانه هیأت گواهی صرفاً برای کرسی‌های حائز رتبه عالی، خوب و متوسط، در سربرگ‌های مخصوص گواهی صادر خواهد نمود.

2. پس از تعیین امتیاز هر کرسی، به شرح زیر از صاحب نقد حمایت به عمل خواهد آمد:

الف) معرفی رسمی به هیأت‌های ممیزه دانشگاه‌ها یا مؤسسات پژوهشی جهت اعطای امتیازات قانونی،

ب) معرفی رسمی به بنیاد ملی نخبگان جهت برخورداری از حمایت‌های مادی و معنوی بنیاد برابر مقررات،

ج) انتشار نتایج کرسی یا مقاله صاحب نقد در فصلنامه علمی و پایگاه اطلاع‌رسانی هیأت،

د) تقدیر در جشنواره‌ای خاص که در راستای اهداف هیأت حمایت از کرسی‌ها برگزار خواهد شد.

تبصرة 1: دبیرخانه هیأت، در صورت درخواست کتبی دستگاه مجری، برای تأمین بخشی از هزینه برگزاری کرسی مساعدت خواهد نمود.

تبصرة 2: صاحبان نقد و ارزیابان، به‌هنگام برگزاری جلسات کرسی‌های نقد در بیان دیدگاه‌های خود از آزادی کامل برخوردارند و دبیرخانه هیأت و دستگاه مجری، موظف خواهند بود جهت تأمین امنیت و مصونیت قضایی آنان - مادام که با آیین‌نامه برگزاری کرسی‌ها منطبق باشد، پیگیری کنند.

تبصرة 3: دبیرخانه هیأت براساس ارزیابی جداگانه، از دستگاه‌های مجری که در برگزاری و مدیریت کرسی از امتیاز بالایی برخوردار شده باشند تقدیر به عمل خواهد آورد و امتیاز مزبور را جهت ترتیب اثر به مراجع قانونی منعکس خواهد کرد.

ماده نه

این آیین‌نامه در نه ماده و ده تبصره در تاریخ 84/9/28 به تصویب هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره رسید.

آیین‌نامه برگزاری کرسی‌های مناظره

ماده یک، تعاریف

مناظره: به نقد رو در رو و شفاهی دو صاحب‌نظر درباره دو مکتب، نظریه، و... اطلاق می‌شود که از تمامی مختصات نقد علمی برخوردار باشد.

کمیته داوران: به مجمعی از خبرگان علمی در حوزه‌ای خاص اطلاق می‌شود که برای ارزیابی روشمند و علمی نظریه، با پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، تعیین می‌شوند.

سازمان مجری: به دانشگاه یا مؤسسه علمی معتبری اطلاق می‌شود که درصدد برگزاری کرسی‌ها می‌باشد.

ماده دو، خط‌مشی‌های کلی در برگزاری کرسی‌ها

1. تحفظ بر رعایت نصاب‌نامه‌های علمی و فنی معتبر در ارائه نقد، مناظره و مدیریت کرسی،
2. التزام به اخلاق پسندیده علمی در نقد و نقل آراء، اشخاص و آثار،
3. پرهیز از ورود به نزاع‌های غیرعلمی و مجادلات روزمره اجتماعی،
4. اهتمام به روزآمدی و کارایی مباحث و نیز تحقق حداقل یکی از اهداف تأسیس هیأت (مندرج در نظامنامه هیأت).

ماده سه، مختصات مناظره‌گران

1. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی حوزوی یا دانشگاهی،
2. برخورداری از اثر علمی و رشته تحصیلی یا تحقیقاتی مرتبط با موضوع کرسی،

3. آشنایی و اشراف به نظریات و دیدگاه‌های مطرح در زمینه موضوع مورد بحث،

4. داشتن قدرت نقد، تجزیه و تحلیل علمی در رشته مورد بحث.

ماده چهارم، نحوه احراز صلاحیت مناظره‌گران جهت برگزاری کرسی

به منظور تشخیص صلاحیت علمی مناظره‌گران، و نیز قابلیت مباحث مناظره جهت طرح در کرسی، هر دو مناظره‌گر یا نمایندگان رسمی آنها باید ابتدا طرحنامه مخصوص^[1] را تکمیل کنند. پس از بررسی از سوی کمیته داوران و در صورت لزوم بررسی دقیق، محتوای آن در نشست متشکل از کمیته داوران و صاحب نوآوری یا نظریه، کرسی برگزار خواهد شد. شایان ذکر است، برگزاری کرسی صرفاً با امضای دو سوم اعضای کمیته داوران و تأیید دبیرخانه هیأت ممکن خواهد بود.

ماده پنجم، ترکیب و نحوه تشکیل و فعالیت کمیته داوران

کمیته داوران درباره هر مناظره، به صورت جداگانه، به پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دبیرخانه هیأت، بر اساس شرایط زیر تشکیل می‌شود:

الف) عضویت حداقل 3 و حداکثر 5 تن از صاحب‌نظران برجسته رشته مربوط و برخوردار از شرایط زیر که از میان اعضا يك نفر به عنوان دبیر با رأی اکثریت انتخاب خواهد شد:

1. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی دانشگاهی یا حوزوی،

2. داشتن حداقل یک اثر علمی قابل قبول در موضوع مناظره،

3. برخورداری از صلاحیت‌های اخلاقی لازم و غیرذی‌نفع بودن،

4. داشتن آشنایی کافی با ضوابط و فرایند برگزاری کرسی‌ها.

ب) جلسات کمیته داوران برای بررسی موارد زیر و با حضور اکثریت اعضا تشکیل می‌گردد:

1. بررسی و تصویب طرحنامه و تأیید صلاحیت مناظره‌گران،

2. بررسی صلاحیت ارزیابان مناظره،

3. تأیید صلاحیت مدیر کرسی و تعیین نحوه مدیریت علمی آن،

4. جمع‌بندی و ارزیابی مباحث مناظره در زمان برگزاری کرسی،

5. امتیازدهی.

تبصره 1: در صورت لزوم کمیته داوران، از مناظره‌گران یا نمایندگان آنها و نیز از ارزیابان جهت ارائه توضیحات تکمیلی درباره طرحنامه و توجیه درخصوص نحوه برگزاری کرسی، دعوت به عمل خواهد آورد.

تبصره 2: کمیته داوران می‌تواند حین برگزاری کرسی، بدون هرگونه داور و قضاوت، به طرح سؤالاتی از صاحب‌نقد مبادرت نماید.

تبصره 3: وظیفه دبیر کمیته داوران برگزاری نشست‌های کمیته داوران، انجام رأی‌گیری، تهیه صورتجلسات و ابلاغ مصوبات خواهد بود.

تبصره 4: پرداخت حقوق مادی اعضای کمیته داوران بر عهده دستگاه مجری خواهد بود.

ماده شش، نحوه برگزاری کرسی‌های مناظره

برنامه جلسات کرسی‌ها به شرح زیر خواهد بود:

الف) قرائت کلام‌الله مجید،

ب) خیرمقدم و اعلام برنامه،

ج) دعوت از مناظره‌گران و نیز کمیته داوران و ارزیابان جهت قرارگرفتن در جایگاه،

د) سخنرانی مناظره‌گر اول و دوم در سرفصل‌های زیر:

1. تعریف اصطلاحات کلیدی،

2. تبیین روش‌شناسی نقد در مناظره،

3. توصیف مسأله اصلی و موضوع نقد،

4. شرح و تبیین نقد،

5. بیان تفاوت نقد با نقدهای قبلی،

6. نتیجه‌گیری و اعلام آثار و نتایج نقد.

ه) مباحثه و بیان اشکالات و نقدهای متقابل.

و) سخنرانی ارزیاب اول و دوم در بخش‌های زیر:

1. ارزیابی روش‌شناسی نقد در مناظره،

2. تبیین نقاط قوت،

3. تبیین نقاط ضعف،

4. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.

ز) پاسخ مناظره‌گران به ارزیابان براساس بخش‌های زیر:

1. اشکالات مربوط به روش‌شناسی نقد در مناظره،

2. اشکالات مربوط به نقاط ضعف،

3. نتیجه‌گیری.

ح) طرح پرسش کتبی یا شفاهی از سوی حضار،

ط) پاسخ مناظره‌گران به پرسش‌های حضار،

ی) طرح سؤالات کمیته داوران،

ك) پاسخ مناظره‌گران به سؤالات کمیته داوران،

ل) اعلام پایان جلسه از سوی مدیر کرسی.

تبصرة 1: با رای اکثریت اعضای کمیته داوران، امکان تغییر در سرفصل‌های بند 1 ماده شش این آیین‌نامه وجود خواهد داشت.

تبصرة 2: برای اداره کرسی مدیر توانایی از سوی دستگاه مجری - پس از تأیید کمیته داوران- به‌کار گرفته خواهد شد و وظیفه مدیر، تبیین و اجرای ضوابط مربوط به ماده شش این آیین‌نامه، تنظیم و نگهداری وقت و اعلام سؤالات کتبی حضار می‌باشد.

تبصرة 3: دستگاه نسبت به شناسایی و معرفی دو ارزیاب جهت ارزیابی مباحث مناظره در کرسی به کمیته داوران جهت تأیید مبادرت خواهد کرد. ویژگی‌های علمی ارزیابان با ویژگی‌های مناظره‌گران مندرج در ماده سه این آیین‌نامه یکسان خواهد بود.

تبصرة 4: کرسی‌ها صرفاً طی دعوت رسمی و با حضور جمعی از استادان و فضیلاب حوزه و دانشگاه و نیز دانشجویان مقاطع عالی بر حسب تخصص یا رشته مربوط به موضوع مناظره برگزار می‌شوند و امکان طرح سؤالات کتبی یا شفاهی حضار منوط به ثبت‌نام قبلی است.

ماده هفت، نحوه صدور رأی و امتیازدهی

1. هیأت داوران با صدور بیانیه‌ای رسمی، علاوه بر امتیازدهی، ارزیابی نهایی خود را درباره مناظره اعلام خواهد کرد.

2. امتیازدهی کرسی‌ها به شرح زیر صورت خواهد گرفت:

جمع امتیازاتی که حضار طبق نمونه‌برگ نظرخواهی معتبر به هریک از مناظره‌گران می‌دهند و جمع امتیازات کمیته داوران به ترتیب زیر لحاظ خواهد شد:

الف) معدل امتیازات حضار همراه با نمونه‌برگ معتبر و امضا، به دبیر کمیته داوران تحویل خواهد گردید و در بیانیه کمیته داوران منعکس خواهد شد.

ب) جمع امتیاز کمیته داوران براساس نمونه‌برگ نظرخواهی محرمانه و معتبر همراه با امضا، نمره 100 خواهد بود.

تبصرة 1: از میان حضار تنها افرادی می‌توانند به اظهارنظر در نمونه‌برگ مبادرت نمایند که از شرایط مذکور در تبصرة 4 ماده 6 این آیین‌نامه برخوردار باشند.

تبصرة 2: مجموعه امتیازات از سوی کمیته داوران تأیید و در قالب صورتجلسه‌ای به امضای اکثریت اعضای کمیته مزبور خواهد رسید.

3. از مجموع 100 امتیاز، امتیاز علمی مباحث هر مناظره‌گر جداگانه به شرح زیر از سوی کمیته داوران اعطا خواهد شد:

الف) 90 تا 100: عالی

ب) 70 تا 90: خوب

ج) 50 تا 70: متوسط

د) زیر 50: ضعیف

ماده هشتم، نحوه تأیید و حمایت از سوی هیأت

1. پس از اعطای امتیاز از سوی کمیته داوران، دبیرخانه هیأت صرفاً برای موارد دارای رتبه عالی، خوب و متوسط، در سربرگ مخصوص گواهی صادر خواهد نمود.

2. پس از تعیین امتیاز هر کرسی، به شرح زیر از مناظره‌گران حمایت به عمل خواهد آمد:

الف) معرفی رسمی به هیأت‌های ممیزه دانشگاهها یا مؤسسات پژوهشی جهت اعطای امتیازات قانونی،

ب) انتشار نتایج کرسی در فصلنامه علمی و پایگاه اطلاع‌رسانی هیأت،

ج) تقدیر در جشنواره‌ای خاص که در راستای اهداف هیأت حمایت از کرسی‌ها برگزار خواهد شد.

تبصره 1: دبیرخانه هیأت، در صورت درخواست کتبی دستگاه مجری، برای تأمین بخشی از هزینه برگزاری کرسی مساعدت خواهد نمود.

تبصره 2: مناظره‌گران، نافتان و اعضای کمیته داوران به‌هنگام برگزاری جلسات کرسی‌ها در بیان دیدگاه‌های خود از آزادی کامل برخوردارند و دبیرخانه هیأت و دستگاه مجری، موظف خواهند بود جهت تأمین امنیت و مصونیت قضایی آنان - مادامکه با آیین‌نامه برگزاری کرسی‌ها منطبق باشد - پیگیری کنند.

تبصره 3: دبیرخانه هیأت بر اساس ارزیابی جداگانه، از دستگاه‌های مجری که در برگزاری و مدیریت کرسی از امتیاز بالایی برخوردار شده باشند، تقدیر به عمل خواهد آورد و امتیاز مزبور را جهت ترتیب اثر به مراجع قانونی منعکس خواهد ساخت.

ماده نه

این آیین‌نامه در نه ماده و یازده تبصره در تاریخ 84/9/28 به تصویب هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره رسید.